

**FORMULARZ ZGŁOSZENIA DO KONKURSU NA NAJLEPSZE PRACE
DYPLOMOWE WYDZIAŁU
FILOLOGICZNEGO UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO**

DANE ZGŁOSZENIA (wypełnia dyplomant)	
Autor	Karolina Fronia
Promotor	dr Agnieszka Klimas-Kownacka
Tytuł	Pl: Tragedia Górnośląska w zestawieniu z powieścią <i>Huśtawka Oddechu</i> Herty Müller De: Die Oberschlesische Tragödie im Vergleich mit dem Roman <i>Atemschaukel</i> von Herta Müller En: The Upper Silesian Tragedy in comparison with the novel <i>The Hunger Angel</i> by Herta Müller
Streszczenie	Pl: Praca magisterska zajmuje się problematyką podobieństw i różnic w literackim ujęciu historii powojennej, szczególnie deportacji do Związku Radzieckiego, w publikacjach zajmujących się tematyką Tragedii Górnośląskiej oraz w powieści <i>Huśtawka oddechu</i> autorstwa Herty Müller. Punkt wyjścia do badania stanowią paralele pomiędzy wydarzeniami z bezpośredniego okresu powojennego na Górnym Śląsku oraz Siedmiogrodzie. Zostały one przedstawione i dogłębniej wyjaśnione w pracy. W centrum analizy porównawczej znajdują się wybrane publikacje, zajmujące się daną tematyką na terenie Górnego Śląska oraz powieść <i>Huśtawka oddechu</i>, która jest uważana za reprezentatywną dla regionu Siedmiogrodu. Podczas wnikliwego rozważania nad ujęciem deportacji w owych dziełach literackich przedmiot zainteresowania stanowiła nie tylko formalna struktura, lecz przede wszystkim aspekty transportu do ZSRR, głodu i jedzenia, warunków życia w obozach, praca, tęsknota za domem i nadzieja na powrót do rodziny oraz deportacja jako temat tabu.

OPIS SZCZEGÓLNYCH OSIĄGNIĘĆ PROJEKTU DYPLOMOWEGO (wypełnia dyplomant)		OCENA Komisji
Ocena pracy przez promotora	bdb	
Ocena pracy przez recenzenta	bdb	
Ilość pozycji bibliograficznych z zakresu prac naukowych, literatury branżowej	42	

Opis zastosowania takich elementów pracy empirycznej jak: praca terenowa, samodzielnie pozyskanie próby badawczej (dane wywołane a nie zastane), skonstruowanie narzędzia, utworzenie korpusu, przeprowadzenie wywiadów, inne	W pracy magisterskiej pod tytułem „Tragedia Górnośląska w zestawieniu z powieścią <i>Huśtawka Oddechu</i> Herty Müller” zastosowałam elementy pracy empirycznej, które umożliwiły stworzenie oryginalnego zestawienia dzieł literackich z zakresu literatury fikcyjnej, do której zalicza się powieść <i>Huśtawka Oddechu</i> Herty Müller oraz z zakresu literatury dokumentalnej. Dzięki nim udało mi się w nietuzinkowy i nowatorski sposób zestawić nie tylko różne gatunki literackie, ale także tematykę historii lokalnej różnych regionów europejskich – Górnego Śląska i Siedmiogrodu. W celu przeprowadzenia analizy porównawczej stworzyłam korpus badawczy, w którego skład wchodziły dzieła literackie natury dokumentalnej, takie jak wywiad, raporty, a także publikacje, do których można zaliczyć m. in. materiały edukacyjne, zawierające przekazy i wspomnienia naocznych świadków wydarzeń i ich rodzin, listy a także dokumenty urzędowe. Do korpusu należała również powieść <i>Huśtawka Oddechu</i> Herty Müller należąca do literatury fikcyjnej. Analiza została przeprowadzona w sposób jakościowy, skupiając się na powieści Herty Müller oraz na czterech publikacjach z zakresu tematyki Tragedii Górnośląskiej. Na potrzeby owego badania opracowałam własne narzędzie analityczne – zestaw kategorii, które umożliwiły porównanie tekstów literackich. Oprócz formalnego przedstawienia dzieł, przedmiot badań stanowiły wybrane aspekty deportacji, takie jak transport do ZSRR, głód i jedzenie, warunki życia w obozach, praca, tęsknota za domem i nadzieja na powrót do rodziny oraz deportacja jako temat tabu. Dzięki tym działaniom możliwe było uchwycenie podobieństw i różnic w zakresie literackiego przedstawienia analogicznych wydarzeń historycznych – deportacji do ZSRR – w różnych dziełach literackich (fikcyjnych i dokumentalnych) w różnych regionach Europy. Praca magisterska nie skupia się zatem jedynie na analizie sposobu przedstawienia fikcyjnego tekstu, tudzież fikcyjnej historii, lecz również na literackim sposobie przedstawienia autentycznych świadectw i doświadczeń. Pracę otwiera szczegółowy opis Tragedii Górnośląskiej w kontekście historycznym, problematyki nazewnictwa, a także grup przestępstw, które zawierają się w pojęciu Tragedii Górnośląskiej. Zarysowana została również problematyka aktualnego postrzegania danego zjawiska w zestawieniu międzynarodowym – Polska i Niemcy, a także w zestawieniu krajowym – województwo Opolskie i Śląskie. Jeden rozdział pracy został także poświęcony opisowi powieści <i>Huśtawka Oddechu</i>, skupiając się na jej znaczeniu w kontekście kultury pamięci, jak i przybliżeniu kontekstu historycznego oraz biograficznego dzieła Herty Müller. Przedstawienie tła historycznego umożliwiło dokonanie analizy porównawczej dzieł, której głównym punktem wyjścia były owe paralele z wydarzeń bezpośredniego okresu powojennego na Górnym Śląsku oraz Siedmiogrodzie.	
--	--	--

Opis umiędzynarodowienia w przygotowaniu pracy: jak do przygotowania pracy wykorzystano takie działania jak: kwerenda zagraniczna, mobilność Erasmus, udział w międzynarodowej szkole letniej/zimowej, szkolenia/mentoring FORTHEM, inne	W okresie od 23.06.2025 do 27.06.2025 uczestniczyłam w mobilności Erasmus+ BIP „Literarisches Prag”. Wyjazd poprzedzały wykłady online, podczas których zdobyłam niezwykle cenną wiedzę na temat literatury niemieckojęzycznej, którą wykorzystywałam podczas pisania pracy magisterskiej. Sam wyjazd do Pragi dał mi nie tylko możliwość zdobycia większej wiedzy z zakresu literaturoznawstwa, ale również pozwolił mi na wysnucie osobistych wniosków i potwierdzenie hipotez na temat wiedzy o tematyce regionalnej, która stanowi przedmiot mojej pracy magisterskiej, czyli Tragedii Górnośląskiej oraz wydarzeń bezpośredniego okresu powojennego w Siedmiogrodzie. Podczas rozmów z innymi uczestnikami mobilności, zarówno tymi pochodzącymi z Polski, jak i innych krajów Unii Europejskiej, mogłam zauważyć jak mało znana jest lokalna historia różnych regionów Europy, a dokładniej Tragedii Górnośląskiej. Ze względu na to oraz fakt, iż Herta Müller jako noblistka, a tym samym jej dzieła, są znane na arenie międzynarodowej, uznałam, że zestawienie stosunkowo mało znanej lokalnej historii i z nią związanymi dziełami literackimi oraz dzieła Herty Müller o podobnej tematyce, może przyczynić się do propagowania literatury i historii regionu Górnego Śląska.	
Opis współpracy z otoczeniem przy opracowywaniu pracy, np. nauki obywatelskiej, konsultacji ze specjalistą, wywiadu z ekspertem, współpracy ze szkołą, organizacją, firmą	Przez cały okres studiów aktywnie brałam udział we współpracy z różnymi instytucjami, organizacjami a także przedstawicielami różnych środowisk bezpośrednio lub pośrednio związanymi z literaturą, kulturą i historią krajów niemieckojęzycznych oraz regionu Górnego Śląska. Germanistyka Opolska prężnie współpracuje m. in. z Biblioteką Austriacką. Tym samym miałam możliwość korzystania z bogatej oferty wykładów i spotkań autorskich, które są oferowane przez Bibliotekę Austriacką, a także Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu. Germanistyka Opolska również organizowała wiele spotkań z ekspertami z dziedziny literatury, językoznawstwa czy historii, podczas których mogłam poszerzyć wiedzę z danych dziedzin i wykorzystać ją podczas pisania pracy magisterskiej. Współpraca z Biblioteką Austriacką oraz Biblioteką Wojewódzką w Opolu umożliwiły mi korzystanie z bogatych zasobów bibliotecznych, które były niezbędne podczas prowadzenia badań nad pracą magisterską. Dnia 11.03.2024 uczestniczyłam w wykładzie „Jak czytać Kafkę współcześnie” prof. Łukasza Musiała z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prowadzonego przez dr Małgorzatę Jokiel z Uniwersytetu Opolskiego. Spotkanie zostało zorganizowane w ramach 24. Wiosny Austriackiej przez WBP Bibliotekę Austriacką w Opolu we współpracy z Austriackim Forum Kultury w Warszawie. Dnia 21.03.2024 uczestniczyłam w wykładzie organizowanym w ramach „Złotej Serii Wykładów Otwartych” Uniwersytetu Opolskiego i 24. Wiosny Austriackiej organizowanej przez WBP Bibliotekę Austriacką w Opolu pt. „Redefiniowalność i falsyfikacyjność pojęć a kondycja prawdy” Konsula Honorowego Republiki Austrii we Wrocławiu dr Edwara Wąsiewicza.	

	Dnia 12.11.2024 uczestniczyłam w spotkaniu z prof. Friederike Eigler z Georgetown University na temat nowego sposobu konstruowania dyskursów pamięci z cyklu „Spotkania z literaturą” w ramach XXII Opolskiego Festiwalu Nauki. Dnia 20.03.2024 brałam udział w wykładzie o tematyce wpływu języka niemieckiego na śląski i sytuacji językowej na Śląsku prof. Danieli Pelki z Uniwersytetu Opolskiego w ramach Tygodnia Germanistyki Opolskiej. Uczestniczyłam w spotkaniu z prof. dr Sebastianem Kürschnerem z Katolickiego Uniwersytetu Eichstätt-Ingolstadt, podczas których zostały przybliżone ciekawostki związane z niemieckim językoznawstwem. Dnia 20.03.2024 brałam aktywny udział w organizacji i przeprowadzeniu wykładu „Anglicyzmy a nauka języka niemieckiego” w ramach Tygodnia Germanistyki Opolskiej. Dnia 19.03.2024 brałam aktywny udział w organizacji i przeprowadzeniu warsztatów językowych „Abi-Crashkurs” w ramach Tygodnia Germanistyki Opolskiej. Uczestniczyłam w spotkaniu z niemieckim pisarzem, wydawcą i tłumaczem Michaeliem Krügerem w ramach zajęć prowadzonych przez dr hab. Daniela Pietrka, prof. UO z przedmiotu „Literaturgeschichte des deutschsprachigen Kulturraumes”. Dnia 04.12.2025 uczestniczyłam w warsztatach przekładu literackiego z tłumaczką Małgorzatą Gralińską organizowanych przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu Opolskiego i Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu. Uczestniczyłam w wykładzie prof. Luci Renz z Uniwersytetu w Urbino zorganizowanego w ramach zajęć prowadzonych przez dr Piotra Przybyłą z przedmiotu „Akademisches Schreiben”. Dnia 08.04.2025 w ramach Tygodnia Germanistyki Opolskiej brałam aktywny udział w organizacji i przeprowadzeniu warsztatów koordynowanych przez dr Kornelię Kansy oraz dr Mariolę Majnusz-Stadnik „Escape-room: w świecie niemieckich wynalazków i odkryć” organizowanym przez Germanistykę Opolską i Wydział Filologiczny UO. Wiedzę wykorzystaną podczas spotkań wykorzystałam w pisaniu mojej pracy magisterskiej.	
Dane na temat publicznej prezentacji (wyników) projektu dyplomowego, np. otwarte wydarzenie koła naukowego, konferencja studenckodoktorancka, zgłoszony artykuł naukowy lub popularyzatorski	Do tej pory nie miałam okazji publicznej prezentacji wyników badań mojej pracy magisterskiej, jednak jej temat spotkał się z dużym zainteresowaniem u osób, z którymi dzieliłam się wynikami moich badań w sposób nieformalny, także w kontekście międzykulturowym. Uważam, że temat ma duży potencjał popularyzatorski, zwłaszcza ze względu na nadal niewystarczającą wiedzę na ten temat w społeczeństwie oraz również w kontekście 80. rocznicy Tragedii Górnośląskiej w 2025 roku.	

Opis zastosowania działania projektowego, komponentu mającego praktyczne zastosowanie, np. opracowania na zamówienie interesariusza zewnętrznego, tłumaczenia, szkolenia, wystawy, instruktażu, książki dobrych praktyk, materiału audio-wizualnego, gry, itp.	W ramach pracy magisterskiej dokonałam autorskiego zestawienia powieści <i>Huśtawka Oddechu</i> z dziełami literackimi z regionu Górnego Śląska. Praca oparta na porównawczej analizie sposobu literackiego przedstawienia bezpośredniej historii powojennej na Górnym Śląsku i Siedmiogrodzie, dokładniej deportacji ludności do ZSRR stanowi zgromadzony i uporządkowany materiał. Tworzy on podstawę, która może zostać wykorzystana w działaniach edukacyjnych i popularyzatorskich. Dzięki zestawieniu dzieła Herty Müller, autorki rangi międzynarodowej z lokalnymi dziełami literackimi z regionu Górnego Śląska praca może pełnić funkcję pomostu międzynarodowego, a także pomostu pomiędzy literaturą fikcji i literaturą faktu.	
--	---	--

Oświadczam, że podane przeze mnie dane są prawdziwe. Posiadam stosowne zaświadczenia, które mogę udostępnić na żądanie Komisji konkursowej.

.....*Karolina Fronia*.....

Podpis dyplomanta

REKOMENDACJA (wypełnia promotor)		
Wyjaśnienie wyjątkowej wartości pracy, wskazanie odkrywczości wyników i wniosków	Praca magisterska pani mgr Karoliny Fronia zestawia problematykę Tragedii Górnos Śląskiej z wydarzeniami z bezpośredniego okresu powojennego w Siedmiogrodzie odwołując się do powieści „Huśtawka oddechu” Herty Müller, co już samo w sobie stanowi porównanie bardzo nowatorskie i oryginalne. O oryginalności pracy świadczy ponadto wybór kategorii, aspektów, które autorka porównuje i szerzej kontekstualizuje. Dotychczas w literaturze przedmiotu nie pojawiały się opracowania podejmujące zagadnienie w taki sposób ani z zastosowaniem takiej perspektywy metodologicznej. Autorka wypełnia w ten sposób lukę badawczą, a sformułowane przez nią wnioski cechują się nowatorstwem i otwierają nowe możliwości interpretacyjne. Dzięki temu opracowanie nie tylko poszerza istniejący stan wiedzy, lecz także poniekąd wyznacza kierunki dalszych analiz w tej dziedzinie. Analizy, interpretacje i porównania są przeprowadzone z zastosowaniem suwerennego wywodu naukowego, a język pracy cechuje się wysoką poprawnością i stylistyczną dojrzałością.	

Rekomenduję pracę dyplomową do udziału w KONKURSIE NA NAJLEPSZE PRACE DYPLOMOWE WYDZIAŁU FILOLOGICZNEGO UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO.

.....*Agnieszka Klimes-Korneche*.....

Podpis promotora